

Stadswandeling Leiden

Auteur: Marycke Naber

Stadsgracht, Oude en Nieuwe Rijn, burchtheuvel, musea

Leiden kreeg in de 13e eeuw stadsrechten en heeft de oudste universiteit van Nederland (opgericht in 1575). In de 17e eeuw bloeide de lakennijverheid op dankzij de vluchtelingen uit de zuidelijke Nederlanden. Leiden was toen op Amsterdam na de grootste stad van Nederland. De wandeling loopt door de fraaie en gezellige binnenstad, over de middeleeuwse burcht en langs diverse bezienswaardigheden voor elk wat wils. Als je daarin bent geïnteresseerd, kun je er de hele dag voor uittrekken.

Routebeschrijving

Start: station Leiden Centraal, afstand 5 km

Loop vanaf de uitgang Centrum van station Leiden Centraal RD langs de linkerkant van de weg. Ga direct na de brug met zitbank als railing LA over het asfaltpad, met links het 'Kiekmonument' van Norman Beierle en Hester Keijser.

1. Houd links aan langs het bevrijdingsmonument en ga RA de trap op. Steek het fietspad over loop na de volgende trap RD. Loop na de ingang van Molenmuseum De Valk naar beneden en houd op het plein rechts aan langs de linkerkant van het ronde gebouwtje. Loop RD over de twee zebrapaden en RD langs de Nieuwe Beestenmarkt. Ga voor de brug LA, Oude Singel, en na Museum De Lakenhal, gevestigd in de voormalige lakenhal uit 1640, RA over de fiets-voetgangersbrug en RD, Lange Lijsbethsteeg.
2. Ga op het kruispunt RA langs de kapel en de huisjes van het Sint Elisabethgasthuis. Ga de 1e straat LA, Sint Ursulasteeg, en na huisnrs. 1-17 LA, Jacob van Rijnsdorpplaats. Pad naar links negeren, houd links aan over het pleintje. *Je bevindt je in het Sint Stevenshofje, in 1487 gesticht door de rijke brouwer Willem Aerntsz. Van Tetrode, inmiddels geheel vernieuwd.* Houd rechts aan en loop aan het eind schuin RD (Klooster), aan het eind daarvan schuin RA, Sionsteeg, en meteen schuin LA, Lange Sint Agnietenstraat. Loop na Museum Boerhaave RD langs de opgemetselde muurresten van de voormalige O.L. Vrouwekerk uit oorspronkelijk 1300 met informatiepaneel.
3. Ga daarna RA (Vrouwenkerkkoorstraat), in de winkelstraat RA en meteen LA, Vrouwensteeg. Voor de brug ga je LA, Stille Rijn, dan RA over de fiets-voetgangersbrug, daarna LA. *Aan je rechterhand staat de Waag uit 1658.* Ga LA over de volgende brug, daarna RD, Hoogstraat, en voor de brug RA, Oude Rijn.
4. Direct na de fiets-voetgangersbrug ga je RA, Van der Sterrepad. Ga het 1e pad RA door het metalen hek, op de schuine kruising RA. *Als het hek gesloten is, kun je even verderop via het hoofdhek omhoog naar de burcht.* Ga het 1e pad schuin LA, bovenaan schuin RA. Ga LA door de zandstenen poort uit ca. 1650 naar de binnenplaats van de burcht uit het eind van de 13e eeuw. *Via de wenteltrap kun je een rondje over de borstwering maken.* Loop terug door de toegangspoort, ga de trap af (*beneden bevindt zich links een informatiepaneel*), na het smeedijzeren hek uit 1653 de trap af en schuin RA, door de toegangspoort van het burchtterrein uit 1662. Zijstraten negeren, loop RD langs de 14e-eeuwse Hooglandse Kerk.

5. Loop ter hoogte van de voorkant van de kerk terug en ga je de 1e straat LA, Beschuitsteeg. Loop RD over de fiets-voetgangersbrug (*aan je rechterhand zie je de Koornbrug over de Nieuwe Rijn*), ga daarna LA (Botermarkt). Ga aan het eind RA, steek het plein over en loop RD langs de rechterkant van het water, Steenschuur. Ga LA over de 1e brug (*iets verderop staat de Lodewijkskerk met 16e-eeuwse voorgevel en toren*) en meteen na de brug RA door de voetgangerssluis, Van der Werfpark. Loop RD langs het monument gewijd aan Pieter Adriaansz. van der Werf, burgemeester tijdens het Leidens beleg en ontzet.
6. Ga aan het eind na de voetgangerssluis RA, loop na de brug RD, Nieuwsteeg, langs het Kamerlingh Onnesgebouw, zie het infobord. Ga tegenover de Salomonsteeg RA door de Lombardpoort, aan het eind RA en meteen LA, aan het eind LA. Loop op het binnenplein RD door de linker opening in de bakstenen muur, naar het St. Pieters- of Van der Speckhofje. Loop aan het eind van het hofje door de houten deur. Volg het steegje met een hoek naar rechts, ga na het poortje LA langs de St. Pieterskerk, Kloksteeg. *Via het St. Pieterscafé op nr. 16 heb je toegang tot de kerk.*
7. Loop RD, ga na de brug RA (Rapenburg). Aan je linkerhand bevindt zich de ingang van de Hortus botanicus. Ga RA over de volgende brug en meteen LA, Rapenburg. *Je loopt langs het Rijksmuseum van Oudheden, waar onder andere veel in Nederland opgegraven voorwerpen uit de Romeinse tijd te bewonderen zijn.*
8. Ga bij de brug LA langs de herinneringsbank '14 -'19, daarna RA over het zebrapad en loop RD. Ga de 1e straat LA, Galgewater, ter hoogte van de ophaalbrug LA. Op het 1e huis links geeft een plaquette aan dat daar Rembrandts geboortehuis heeft gestaan. Loop terug en RD over de ophaalbrug en langs molen De Put, een replica van een standerdmolen uit 1619. Ga schuin LA over het klinkerpad, houd links aan langs het water.
9. Loop ter hoogte van de ophaalbrug RD, met de Morspoort uit 1668 aan je rechterhand, en door het metalen hek van de museumtuin. Volg het pad langs de stadsgracht en de ingang van het Wereldmuseum. *Alternatieve route buiten de openingstijden van het Wereldmuseum: Loop RA door de Morspoort, ga daarna LA, 1e Binnenvestgracht.* Steek aan het eind de weg over, ga LA over de brug, loop daarna RD naar het station.

Praktische informatie

Bezienswaardigheden

Molenmuseum De Valk, 2e Binnenvestgracht 1, 071 516 5353, molenmuseumdevalk.nl

Museum De Lakenhal, Oude Singel 32, 071 516 5360, lakenhal.nl

Rijksmuseum Boerhaave (wetenschapsgeschiedenis), Lange Sint Agnietenstraat 10, 071 751 9999, museumboerhaave.nl

Sint Pieterskerk, toegang via Café Pieter, Kloksteeg 16, 071 512 4319, pieterskerk.com
Hortus botanicus, Rapenburg 73, hortusleiden.nl

Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28, 071 516 3163, rmo.nl

Wereldmuseum Leiden, Steenstraat 1, 088 004 2800, leiden.wereldmuseum.nl

Eten en drinken

Restaurant De Bruine Boon, Stationsweg 1, 071 512 1152, debruineboon.nl

Petit Restaurant De Valk, 2e Binnenvestgracht 5C, 071 513 1915, devalkleiden.nl

Waag, Aalmarkt 21, 071 240 0300, waagleiden.nl

Annie's, Hoogstraat 1A, 071 521 5737, annies.nu

Koetshuis De Burcht, Burgsteeg 13, 071, 521 1688, koetshuisdeburcht.nl

Anne&Max, Gangetje 2, 071 240 1863, annemax.nl/vestigingen/leiden

Café Barrera, Rapenburg 56, 071 514 6631, cafebarrera.nl

Hortus Grand Café, Rapenburg 73a, 071 527 5084, hortusgrandcafe.nl
Café Abel, Steenstraat 1B, 088 004 2809, dagelijks geopend
Stadscafé Van der Werff, Steenstraat 2, 071 513 0335, stadscafevanderwerff.nl

Parkeren

Zie parkerenindestad.nl/leiden

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/stadswandeling-leiden/20558/.
Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de rijk geïllustreerde wandelgids Romeinse Veldtochten beschrijft Marycke Naber zeven routes in het Limesgebied, de noordgrens van het Romeinse Rijk: langs reconstructies van Romeinse wegen, wachttorens en fundamenten van forten, en langs musea en dergelijke waar opgegraven Romeinse schatten te bezichtigen zijn. Historica Ester Smit heeft bij elk hoofdstuk boeiende themaverhalen geschreven over het dagelijks leven van de Romeinen en hun relatie tot de oorspronkelijke bewoners. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50